

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Ndc/24/2025
Identifikačné číslo spisu: 5625203751
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Šobichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:5625203751.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: MB "Sferinis kinas", reg. číslo 303244176, so sídlom Aléjos 8-6, Tauru, Litovská republika, podnikajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky: MB "Sferinis Kinas" - organizačná zložka, so sídlom Bratislava - mestská časť Rača, Karpatské námestie 10/A, IČO: 50 660 951 právne zastúpený: Hriadel-Heger & Partners s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Železničiarska 3191/18, IČO: 51 643 359, proti žalovaným: 1/ U. V., narodená XX. R. XXXX, V., V. XX, a 2/ F.. Y. T., narodená XX. L. XXXX, N., N. XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o nesúhlase Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci Okresným súdom Liptovský Mikuláš, vo veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 13Ca/21/2025, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 13Ca/21/2025 je príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 07. 11. 2025 v súlade s § 43 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) postúpil vec s poukazom na § 26 písm. b) CSP Okresnému súdu Banská Bystrica, keďže mal za to, že sa jedná o autorskoprávny spor a na konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

2. Okresný súd Banská Bystrica predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu veci Okresným súdom Liptovský Mikuláš podľa § 43 ods. 2 CSP, pričom predovšetkým nesúhlasil, že sa jedná o autorskoprávny spor. Prezentoval názor, že podstata návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tkvie v tom, že žalované 1/ a 2/, v rozpore s uzatvorenými zmluvami bez vedomia žalobcu premietali sférické filmy, získané odmeny nepriznali a teda vykonávali konkurenčnú činnosť (porušili konkurenčné doložky). Poukázal na obsah zmlúv uzatvorených medzi žalobcom a žalovanou 1/ (mandátna zmluva-články 4.3, 5.1, 5.2) a žalovanou 2/ (pracovná zmluva-články 7.5. a 7.9), keď porušenie konkurenčnej doložky, používanie zverených filmov bez súhlasu žalobcu a dôsledky s tým spojené boli upravené priamo v týchto zmluvách. Mal za to, že vo vzťahu k žalovanej 1/ sa jedná o nárok z porušenia mandátnej zmluvy (obchodnoprávny spor)

a na konanie je v tejto časti v súlade s § 22 písm. b) CSP kauzálne príslušný Mestský súd Košice. Vo vzťahu k žalovanej 2/ sa podľa predkladajúceho súdu jedná o pracovnoprávny spor, teda vzhľadom na zhodu miesta výkonu práce a bydliska žalovanej 2/ v N. je podľa § 24 písm. h) CSP kauzálne príslušný Okresný súd Žilina. Vyslovil názor, že ak by súd prijal záver Okresného súdu Liptovský Mikuláš o tom, že sa jedná o autorskoprávny spor, tak na jeho prejednanie je kauzálne príslušný Okresný súd Banská Bystrica len vo vzťahu k žalovanej 2/, pričom vo vzťahu k žalovanej 1/ je ním podľa § 26 písm. c) CSP Mestský súd Košice.

3. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Liptovský Mikuláš a Okresnému súdu Banská Bystrica podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, prejednal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu nie je dôvodný.

4. Podľa článku 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

5. Podľa § 12 ods. 1 CSP na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 26 CSP na konanie v sporoch z nekalého súťažného konania a v autorskoprávných sporoch je príslušný:

a) Mestský súd Bratislava III pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Trnave,

b) Okresný súd Banská Bystrica pre obvody Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Trenčíne, Krajského súdu v Žiline,

c) Mestský súd Košice pre obvody Krajského súdu v Košiciach, Krajského súdu v Prešove.

7. Podľa § 36 ods. 1 a ods. 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

8. Podľa § 37 CSP ak je miestne príslušných niekoľko súdov, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich.

9. Podľa článku 4 ods. 1 CSP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

10. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

11. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa ustanovenia § 40 a ustanovenia § 41 CSP zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

12. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

13. Podľa § 63 ods. 2 písm. b) zákona č. 185/2015 Z.z. autorský zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „autorský zákon“) nárokov podľa § 58 ods. 1 písm. b) až i) a ods. 2 sa môže domáhať namiesto autora iný nositeľ práv.

14. Vzhľadom na dotknutými súdmi prvej inštancie prednesenú argumentáciu je potrebné ustáliť, či sa v predmetnom prípade jedná o autorskoprávny spor. Autorské právo je súhrn právnych noriem, ktoré upravujú vzťahy vznikajúce v súvislosti s vytvorením a použitím literárneho a iného umeleckého diela (napr. divadelné dielo, hudobné dielo, audiovizuálne dielo). Subjekty autorského práva rozlišujeme na pôvodné a odvodené. Odvodené subjekty odvodzujú svoje práva od pôvodných subjektov (autorov) a to buď zo zmluvy, zo zákona alebo na základe súdneho rozhodnutia s konštitutívnymi účinkami (porovnaj Strapáč In: Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Komentár: C. H. Beck, 2022, s. 178-180).

15. V prejednávanom prípade sa žalobca domáha najmä zákazu zdržať sa akéhokoľvek premietania, zverejňovania, rozmnožovania, sprístupňovania verejnosti alebo iného šírenia audiovizuálnych diel - sférických filmov, na ktoré má licenciu (čo preukazuje prílohami k návrhu). Z uvedeného je zrejmé, že žalobca je tzv. odvodeným subjektom autorského práva, pričom z obsahu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia taktiež vyplýva, že žalovaná 1/ a žalovaná 2/ realizovali a naďalej realizujú premietanie filmov, ku ktorým má žalobca zakúpené licenčné právo, a to bez jeho súhlasu a bez jeho vedomia. Zároveň z tvrdení uvedených v návrhu vyplýva, že žalované premietanie realizujú aj po tom, čo s nimi žalobca ukončil mandátnu, resp. pracovnú zmluvu, pričom obe žalované v súčasnosti podnikajú ako živnostenské podnikateľky. Z obsahu návrhu je taktiež zrejmé, že žalobca sa podaným návrhom na vydanie neodkladného opatrenia nedomáha nárokov plynúcich z porušenia zmluvnej povinnosti (konkurenčnej doložky), ale domáha sa ochrany svojho postavenia ako odvodeného subjektu autorského práva. Na základe uvedeného je nepochybné, že v predmetnom prípade sa jedná o autorskoprávny spor.

16. Okresný súd Banská Bystrica vo svojom nesúhlase s postúpením taktiež prezentoval názor, že v prípade, ak sa ustáli predmetný spor ako autorskoprávny, tak na jeho prejednanie je kauzálne príslušný Okresný súd Banská Bystrica len vo vzťahu k žalovanej 2/, pričom vo vzťahu k žalovanej 1/ je ním podľa § 26 písm. c) CSP Mestský súd Košice. Je pravdou, že uvedenú procesnú situáciu CSP nerieši. K uvedenému názoru vec prejednávajúci senát uvádza, že ak by takýmto spôsobom určil v danom prípade kauzálnu príslušnosť, tak je tu potenciálne riziko protichodných rozhodnutí v tej istej veci. S ohľadom na predmet konania, v záujme hospodárnosti konania a v záujme predchádzania rozporov v rozhodnutiach nie je žiaduce vec rozdeliť. Hoci § 37 CSP hovorí o miestnej príslušnosti (nie o kauzálnej), podľa názoru najvyššieho súdu je potrebné predmetné ustanovenie na prípad aplikovať a to aj s ohľadom na analógiu legis zakotvenú v Základných princípoch CSP (článok 4 ods. 1 CSP). Najvyšší súd v zmysle vyššie uvedeného zastáva názor, že ak je na konanie kauzálne príslušných niekoľko súdov a to z dôvodu viacerých subjektov na strane žalovaných, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich.

17. Na základe uvedeného najvyšší súd dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením mu veci Okresným súdom Liptovský Mikuláš nie je dôvodný, keďže predmetný spor má charakter autorskoprávny a na jeho prejednanie je podľa § 26 písm. b) CSP kauzálne príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.